

Türkiye Bankalar Birliđi
63. Genel Kurul Toplantısı

Sn. Berat ALBAYRAK
T.C. Hazine ve Maliye Bakanı
Açış Konuşması

23 Haziran 2020
İstanbul

Normalleşme süreci dönemi özellikle en başında bankacılık sektörümüzde böyle bir toplantıda buluşmayı önemli görüyorum. Zamanlaması itibariyle genel kurul pandemi nedeniyle ertelenmiş olsa da normalleşmeye denk gelmesi iyi bir tesadüf oldu.

Dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgını ile mücadelede alınan önlemler sayesinde normalleşmeye en hazır ekonomik açıdan en az hasarla giren ekonomi olduk. Piyasa ve ekonomide toparlanmayı en hızlı sağlamak için tüm paydaşlarla çalışmaları sürdürüyoruz.

COVID-19 öncesine yönelik göstergeler büyüme yılın ilk çeyreğinde son dönemde yüzde 4,5 üzerinde gerçekleşeceğini, sonraki dönemlerde de bu eğilimin devam edeceğini işaret ediyordu. İkinci çeyrekte olumsuz ekonomik görünüme rağmen haziran önce rakamlar toparlanmaya ve güvende iyileşmeye yönelik pozitif işaretler vermeye başladı. Bu gelişmede ekonomik altyapının ve sağlık sisteminin güçlü olması salgının etkilerini önlemeye yönelik tedbirlerin alınması Türkiye'de genel karantina uygulanmaması firmaların ta kapasite olmasa da üretim ve ihracata devam etmesi mayısta normalleşmenin yapılması etkili oldu.

54.9 olan tüketici güven endeksi mayısta 62.5 reel güven endeksi yükseldi ekonomi güven endeksi nisanda 51.3 mayısta 61.7 PMI 33.4 iken mayısta 40.9 TCMB para politikası ve güçlü faiz indirimi yanı sıra kamu bankalarını düşük faizle verdiği kredilerle reel sektörü desteklemesi kredi büyümesi güçlü seyrine devam etti.

Özel bankaların da katılımıyla iktisadi faaliyetteki toparlanmayı güçlü görmeye başlıyoruz. İvme kazanan kur etkisinden arındırılmış kredi büyümesi yüzde 27,3 seviyesinde gerçekleşti. Ticari kredilerin yılı 27,4 yurt içi talep ve beklentilerde iyileşmenin pozitif yönde gözlendiği ortaya çıkıyor.

Normalleşmenin hız kazanmasıyla tedbirlerin etkisiyle kamu bankalarının öncülüğünde konut ticari taşıtlar çeşitli sektörlerle yönelik kampanyalarla üzerinde çalışmakta olduğumuz yeni istihdam paketi ekonomide iyileşmeyi desteklemeye devam edecek.

Düşük maliyetli konut kredisi son 133 bin başvuruyu geçti. Şu ana kadar 101 binin üzerinde 25 milyar liralık tahsis edildi. Pazar ve talep daralmaları sınırlardaki önlemler ihracat 10.8 artış kaydetti. Nisana göre haziran ayının

ilk 21 gününde ihracatımız bir önceki yılın haziranına göre yüzde 24,6 artış gösterdi. Trendin güçlü şekilde devam ettiğini gösteriyor. Avrupa PMI rakamları ticari ortaklarımızda da toparlanmanın sürdüğünü göstermesi ihracatta da toparlanmanın başladığını gösteriyor.

Ertelenmiş talebin devreye girmesi ve alınan tedbirlerle birlikte Türkiye'nin 'V' şeklinde toparlanmayla çıkarak kısa zamanda potansiyel büyümesine yakınsamasını bekliyoruz. Büyüme trendine baktığımızda ihracatın yüksek katma değerli üretime dayalı modeli hayata geçirmeye devam edeceğiz.

Özellikle pandemi döneminde verdiğimiz refleksleri çağrıda bulunmak istiyorum pandemi açıklarını kapatacak dönemdeyiz. Yüksek aktif kalite karlılık sağlıklı görünüme sahip 2020 nisan itibariyle yıllıklandırılmış özkaynak karlılığı 11,3 sermaye yeterlilik rasyosu 18,6 ile yüzde 8 olan yasal asgari sınırın oldukça üzerinde.

Türkiye ekonomi değişim ve dönüşüm sürecinden geçiyor. Yeni dönem iki temel hedef var finansal istikrar ve güvenliği güçlendirmek. Finansal ve ekonomik altyapısını güçlendirmek ikincisi yüksek katma değerli üretim yoluyla ihracatın istihdam yoluyla artış sağlayarak cari dengeyi güçlendirerek sağlam temeller üzerine ekonomi inşa etmek.

Değişim sürecinde bankalar olarak nasıl devlet olarak bazı şeyleri değiştireyorsa bankacılık sektörü bankaların bazı eski alışkanlıklardan kurtulması ve kabuk değiştirmesi gerektiğini düşünüyorum. Kalkınma hedefleriyle daha uyumlu bankacılık yapmanızı bekliyoruz.

Bunu yerine getirirken aldığınız kararlar sosyal toplumsal refahını etkiliyor milli bir şuurla hareket etmenizi bekliyoruz. Ülkenin menfaati için topladığınız yerli üretimin ve ihracatın finansmanına istihdam oluşturucu alanlara yönlendirmelisiniz. Kısa vadeli karlılık için uzun vadeli bakmıyorlar. Hızlı şekilde ülke kaynaklarını farklı manalarda kullanayım motivasyonu hareket edilmemeli. En verimli nerede kullanılacaksa o alanda kullanılmalı kaynaklar. Ülke zenginleştikçe en önce kazanacak sektör bankacılık sektörü.

Bir çok farklı sektörde yatırımcıları yönlendirecek kalitede uzman ekipler ve reel sektörü de eğitecek yönlendirecek yön verecek ekipler oluşturmak lazım. Krediyi sağladık yatırımcıyı kendi haline bırakıyoruz. Bırakmamamız lazım fizibilite aşamasında projeleri takip etmemiz lazım. Ortaksınız takip etmelisiniz. Kredi sattım tamam o kredilerin başarı geri dönmesi yatırımın başarılı olması tüketimde ithal yerine yerli ürünleri geçirecek sektörlere destek olunmalı. Masanın en önemli tarafı sizsiniz. İthalatçı firmalar eski sisteme geri döneriz zannediyor.

Alternatif senaryolar detaylar mümkün. Çalıştıkça alternatif üretiliyor yerli üreticilerle tüketici finansmanı anlaşması yapmanız lazım. Yerli üretim için destek sağlaması lazım amacına uygun kredi kullanıldığında emin olmanız için denetim mekanizmaları kurmanız takip etmeniz lazım.

Finansal istikrarı tehdit eden spekülâtif alanlarda kullanılmaması için denetim yapmanız lazım. Finansal ekonomik güvenliğin karşısında görülmedik seviyede devletin piyasa gözetim kabiliyetine ulaştı. İlgili kurumlar finansal ve istikrarı tehdit edecek her şeye karşı teyakkuzda ve bunu yapabilecek güce sahip.

Türkiye çok güçlü altyapıya kavuştu. Aktif rasyo düzenlemesinin etrafından dolaşmak ve rasyoyu tutturmak için işlemler duyuyoruz. Bunlardan kaçınmak lazım. Düzenlemelere samimiyetle uygulamak yazım. Bazı bankalar koordine olmuşlar ve değerlendirme şirketlerini baskı altına alıyorlar. Almamak lazım. Onları yönlendirecek bağımsızlıklarına zarar verecek davranışlardan kaçınmak lazım. Uzun vadeli müşteri ilişkilerine odaklanmak lazım. Müşterilerin hassasiyetlerini dinleyelim kredi geri ödemelerinde kolaylık sağlanmalı.

Faiz artırmadan firmaların likidite yönetimlerini zorlaştırmadan ekonomik aktiviteye zarar vermeden bu süreci yönetmek lazım.

Bu dönemde empatinin daha yoğun şekilde sergilenmesi gereken günler. Çalışanlarınıza müşteri memnuniyetine ve sadakatine dahası performans hedeflerini getirin. BDDK yeni çalışma başlattı. Enerjide yapmıştık ve ödülceza mekanizması oluşturmuştuk. Bizim de pozitif destek vereceğimiz yapı oluşturmak lazım. Birbirinizle rekabet bu anlamda pozitif ayrışacak. Başarılı uygulayan bankalar pozitif ayrışacak. Müşteri şikayetlerini titizlikle takip etmek çözmek lazım.

Yeniden yapılandırmaları hızlandırın çağrısı

Yeniden yapılandırmaları hızlandırmalısınız. Sorunları ötelemek yerine ödeme gücüne uygun yapılandırma oluşturmalısınız. Elinizden geldiğince adaletli destek oluyorsunuz ama hızlanmalıyız. Sorunlu şirketlere ait kredilerin aktarıldığı tek elden tasfiye edildiği tüm bankaların ortak olacağı varlık yönetim şirketi hazırlığı yürüttüğünüzü biliyorum. Tüm paydaşların kazandığı etkin ve hızlı çalışan model ortaya koyabilirseniz biz de devlet olarak bu yapıya tüm desteği sağlarız. Hep birlikte üzüm yiyelim amacımız bu sezon başladı bu adımları atmamız lazım.

Net ve şeffaf şekilde düşüncelerimizi paylaşıyoruz. Bu çerçevede ortaya koyulan tüm yaklaşımlar her adımın destekçisi olacağımıza ben buradan söz veriyorum. Amacımız, bankacılık sektörünü bir üst lige Türkiye ile birlikte çıkarmak için hareket etmek.